

Bijlage III Overzicht planbureaus, adviesraden en kennisinstellingen

Planbureaus

Justitie kent geen eigen planbureaus.

Kennisinstellingen

Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatie Centrum

Het WODC is het kenniscentrum van het ministerie van Justitie. Het WODC voert niet alleen empirisch onderzoek uit, maar put ook uit bestaande kennis in binnen- en buitenland via research syntheses. Belangrijke activiteiten zijn onderzoek naar rechtshandhaving en criminaliteitsbestrijding, integratievraagstukken en het maken van prognoses op justitieel terrein. Het WODC werkt samen met diverse ketenpartners, waaronder instellingen voor wetenschappelijk (beleids-)onderzoek.

Directie Algemene Justitiële Strategie

DAJS is uitkijkpost en denktank voor het Ministerie van Justitie. DAJS vertaalt buiten naar binnen: welke vragen roepen maatschappelijke ontwikkelingen en trends op voor Justitie? Vanouds heeft DAJS de nadruk gelegd op het eigen initiatief van de directie. Sommige van de producten (verkenningen, adviezen, interventies) van DAJS zijn van een periodiek terugkerende aard; andere hebben een meer incidenteel karakter. Sinds enige tijd is er een tendens dat DAJS meer concrete vragen krijgt voorgelegd: ook daarbij kan het gaan om verkenningen, maar vaker gaat het om advisering, zowel op de korte als de langere termijn. Hierbij wordt DAJS ook meer direct betrokken in het politieke en het beleidsproces.

Adviesraden

Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken

De Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken (ACVZ) is een onafhankelijke commissie, ingesteld bij de Vreemdelingenwet 2000. Het secretariaat ondersteunt de Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken bij haar werkzaamheden. De leiding van het secretariaat berust bij de secretaris van de ACVZ.

De ACVZ adviseert gevraagd en ongevraagd aan het ministerie van Justitie en aan het Parlement. Het betreft adviezen ten aanzien van het algemene vreemdelingenbeleid en adviezen met betrekking tot wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 en het Vreemdelingenbesluit 2000. De adviesonderwerpen ten aanzien van het

vreemdelingenbeleid worden jaarlijks vastgelegd in een werkprogramma. Het secretariaat is belast met de beleidsinhoudelijke en organisatorische ondersteuning.

Commissie Vennootschapsrecht

De Commissie vennootschapsrecht is in 1997 ingesteld (Wet adviesstelsel Justitie, Stb. 1997, 323). De commissie heeft tot taak de regering en de beide kamers der Staten-Generaal te adviseren over wetgeving op het terrein van het vennootschapsrecht en het rechtspersonenrecht in het algemeen.

Adviescommissie burgerlijk procesrecht

De huidige Adviescommissie voor burgerlijk procesrecht is ingesteld bij Besluit van 24 september 1997 (Stcrt. 1998, 51) op grond van artikel 2 Wet adviesstelsel Justitie. De Adviescommissie voor burgerlijk procesrecht heeft tot taak de regering en de beide Kamers der Staten-Generaal te adviseren over wetgeving op het terrein van het burgerlijk procesrecht.

Commissie Auteursrecht

De Commissie Auteursrecht is ingesteld op grond van artikel 3 Wet adviesstelsel Justitie. De commissie heeft tot taak de regering en de beide Kamers der Staten-Generaal te adviseren over vragen rond de uitvoering van de richtlijn van de Raad en het Europese Parlement tot harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij, in het bijzonder de invloed van technische beveiliging van beschermd materiaal op de behartiging van belangen die worden beschermd door bijzondere wettelijke beperkingen op het auteursrecht en de naburige rechten, de rol van de overheid bij geschillenbeslechting en de facilitering van onderhandelingen en tariefafspraken, alsmede initiatieven in het kader van internationale organisaties als de World Intellectual Property Organisation, de Raad van Europa en de Europese Unie tot het scheppen van nieuwe rechten en het maken van regels van toepasselijk recht, contractenrecht en collectief beheer (artikel 1 Besluit van 8 juli 2000).

Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming

De Raad is een onafhankelijk adviserend en toetsend orgaan, dat de overheid ondersteunt bij het dragen van haar verantwoordelijkheid met betrekking tot de zorg voor justitiabelen en jeugdigen. De Instellingswet RSJ geeft de Raad als taken beroepsrechtspraak en advisering op het gebied van de jeugdbescherming en de tenuitvoerlegging van straffen en maatregelen

Adviescollege tbs verlof

Het adviescollege beoordeelt alle verlofaanvragen van tbs-gestelden en brengt daarover advies uit aan de minister van Justitie. Wanneer het college een aanvraag afwijst, wordt de verlofmachtiging niet verstrekt. Indien het college adviseert wel een verlofmachtiging te verlenen, kan de minister van Justitie van dat advies afwijken

College van toezicht op de kansspelen

De kerntaak van het College is het houden van toezicht op de naleving van de Wet op de kansspelen door de vergunninghouders van de landelijke kansspelen (Nederlandse Staatsloterij, BankGiro Loterij, Sponsor Loterij, Nationale Postcode Loterij, De Lotto, Scientific Games en Holland Casino). Daarnaast adviseert het College over het verlenen, wijzigen en intrekken van de vergunningen voor deze landelijke kansspelen, alsmede over het verlenen van instemming met de statuten en reglementen van de kansspelvergunninghouders. Gaandeweg is het College ook de meer algemene beleidsadvisering tot zijn taak gaan rekenen.

Commissie van advies voor de zaken betreffende de burgerlijke staat en de nationaliteit

De Commissie is ingesteld op grond van artikel 29 van boek 1 BW. Zij heeft tot taak desgevraagd advies uit te brengen aan de ambtenaar van de burgerlijke stand of een ander bestuursorgaan over vragen betreffende de rechtstoepassing van de burgerlijke staat of de nationaliteit. Het betreft dan vragen die een principiële of structurele karakter dragen. Wanneer een advies van algemeen belang is, wordt het uitgebracht in de vorm van een Officiële Mededeling waaraan bekendheid wordt gegeven door toezending aan alle gemeenten en publicatie in de Staatscourant. De Commissie buigt zich voorts in goed overleg met de praktijk over de toekomst van de burgerlijke stand in de informatiesamenleving.

Commissie Uitdragen kernwaarden van de rechtsstaat

De commissie heeft tot taak advies uit te brengen over het ontwikkelen van een beleidskader voor het gericht stimuleren van activiteiten, waarvan aannemelijk is dat ze bijdragen aan het uitdragen van kernwaarden van de rechtsstaat.

Commissie Insolventierecht

De Commissie Insolventierecht is ingesteld bij Besluit van 3 april 2003, Stcrt. 76 als tijdelijk adviescollege van de Minister van Justitie ter advisering over het insolventierecht. De commissie is een tijdelijk adviescollege in de zin van art. 5 van de

Kaderwet adviescolleges. De instellingsduur van de Commissie insolventierecht liep tot 1 mei 2007. De minister heeft de Tweede Kamer op 3 mei 2007 laten weten dat het kabinet voornemens is de instellingsduur met twee jaar te verlengen (deze mededeling is verplicht op grond van de Kaderwet adviescolleges). Het desbetreffende besluit zal op korte termijn worden genomen.

De commissie Insolventierecht heeft tot taak de regering en de beide kamers der Staten-Generaal adviseren over wetgeving op het terrein van het insolventierecht, meer in het bijzonder over de onderwerpen die samenhangen met of voortvloeien uit de brief van de Minister van Justitie van 3 december 2001 (Kamerstukken II, 2001/02, 24 036, nr. 238) aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal inzake MDW tweede fase Herziening Faillissementswet.

College van Toezicht collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten

Het College van toezicht houdt toezicht op collectieve beheersorganisaties voor auteurs- en naburige rechten. Dit toezicht is bij wet ingesteld, omdat deze organisaties een monopoliepositie innemen.

Voorziene maatregelen

Kennisinstituten

De langjarige ervaring die met het WODC-model is opgedaan heeft een efficiënt en effectief wetenschapsbeleid op het Justitie departement mogelijk gemaakt. Dat dit ook extern erkend wordt, blijkt uit het feit dat momenteel, naar aanleiding van een motie van de Tweede Kamer (Motie Hermans), wordt verkend waar binnen andere departementen met het WODC vergelijkbare constructies zouden moeten worden ingericht.

Adviescommissies

Enkele van hierboven genoemde commissies lopen als kaderwet-adviescollege mee in de discussie in het boven- en interdepartementale traject over de rijksadvies- en kennisraden.

Opgemerkt moet worden dat adviescolleges minister en parlement voorzien van onafhankelijk (middel)lange termijn advies op hoofdlijnen. Bij een aantal van bovenstaande adviescolleges is eerder besloten deze te laten bestaan, omdat in deze colleges de deskundigheid is verzameld die de ministeries anders tegen hogere kosten moeten inhuren.